

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-9-73-7>

УДК 631.8.022.3

Юша, Юн Тао, Чжу Сяотун, Лі Шаньшань

Китайський центр обміну наукою і технологіями,
Китайський національний фонд соціальних наук

Чжао Сіньлі

Євразійська академія наук,
Китайський національний фонд соціальних наук

ПОТЕНЦІАЛ І ПЕРЕВАГИ «ЗЕЛЕНОГО РОЗВИТКУ» (НА ПРИКЛАДІ КРАЇН-УЧАСНИЦЬ ПРОЕКТУ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ШЛЯХ»)

У статті розглянуто важливість «зеленого», екологічно чистого розвитку країн-учасниць проекту «Один пояс, один шлях» (інша назва проекту – «Шовковий шлях»). Проаналізовано рівень «зеленого розвитку» в цих країнах через статистичні дані щодо індексу викидів вуглекислого газу та індексу використання добрив у сільському господарстві. Здійснено порівняння показників у країнах-учасницях проекту з іншими світовими державами (використано дані за 2000–2015 роки), запропоновано прогноз щодо тенденцій майбутнього «зеленого розвитку» країн, що входять до проекту «Один пояс, один шлях». У дослідженні доведено, що індекс використання добрив у країнах-учасницях аналізованого проекту перевищує середній індекс у світі, однак цей розрив поступового скорочується. Акцентовано увагу й на тому, що «зелений» розвиток країн сприятиме створенню чистого світу.

Ключові слова: «зелена дорога», індекс викидів вуглекислого газу, індекс використання добрив, країни-учасниці проекту «Один пояс, одна дорога», середній показник.

Yusha, Yun Tao, Zhu Xiaoshan, Li Shanshan

Chinese Science and Technology Exchange Center,
Chinese National Foundation for Social Sciences,

Zhao Xinli

Eurasian Academy of Sciences,
Chinese National Foundation for Social Sciences

POTENTIAL AND ADVANTAGES OF GREEN DEVELOPMENT (EXAMPLE OF PROJECT ONE BELT ONE ROAD)

The importance of green, environmentally friendly development of the countries participating in the project One Belt, One Road (another project name – Silk Road) is considered in the article. The level of “green development” in these countries are analyzed through statistics on the carbon dioxide emissions index and the fertilizer use index in agriculture. The indicators in the project countries are compared with other world countries (data from 2000–2015 was used), the forecast for the future trends of the green development of the countries included in the One Belt, One Road project is proposed. The analysis of research of green, environmentally friendly development of the countries participating in the One Belt, One Road project shows that there is little research of work on this issue. Valuable for science is the work of Xu Jinhua, who researched China's green energy cooperation, and Wang Jiang, who analyzed the level of green development in the One Belt, One Road. In general, the proposed research presents two main indicators for conducting a preliminary analysis of the «green» development of the world: carbon dioxide emissions per unit of GDP (kg / unit of GDP) and fertilizer consumption (kg / ha). It should be concluded that building a global «green» development is a guarantee for a clean and beautiful world. The results of the research indicates that the current fertilizer use index for the One Belt, One Road countries are currently higher than the world average, instead, the difference between the carbon dioxide emissions index in the participating countries and the world average is decreasing. In addition, both of these indices are higher in the current participating countries than in the 71 first participating countries.

Keywords: green road, carbon dioxide emissions index, fertilizer use index, countries participating in the One Belt, One Road project, average.

Постановка проблеми. У 2018 році лідер КНР Сі Цзіньпін у виступі на відкритті Пекінського саміту Форуму китайсько-африканського співробітництва заявив, що Китай готовий співпрацювати з міжнародними партнерами й сприяти «зеленому розвитку» країн і регіонів, які беруть участь у реалізації проекту «Один пояс, один шлях». У багатьох із цих держав, особливо в країнах, що розвиваються, гостро стоїть проблема викидів вуглекислого газу в атмосфе-

ру, а також забруднення навколишнього середовища й ненаукового використання добрив, що впливає на процес виробництва загалом. Одним зі шляхів вирішення питання екологічного розвитку держав і регіонів може стати об'єднання країн і розробка спільного плану «зеленого розвитку». Утіленню цього задуму, відповідно до спільного плану екологічного розвитку, і буде сприяти міжнародний проект «Один пояс, один шлях», або «Шовковий шлях».

Аналіз актуальних досліджень і публікацій із теми. Проведений аналіз досліджень «зеленого», екологічно чистого розвитку країн-учасниць проекту «Один пояс, один шлях» свідчить про наявність незначної кількості робіт із цього питання. Цінними для науки є роботи Сюй Цзіньхуа, який досліджував співробітництво Китаю в галузі розвитку «зеленої енергетики», та Ван Цзяня, який аналізував рівень «зеленого розвитку» країн-учасниць «Одного поясу, одного шляху».

Виокремлення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Актуальністю теми дослідження зумовлена потребою досягнути рівень «зеленого», екологічно чистого розвитку країн, що задіяні в проекті «Один пояс, один шлях»; необхідністю зіставлення отриманих показників із даними Світового банку щодо інших країн, не долучених до участі в ініціативі «Шовковий шлях»; доцільністю висвітлення важливості подальшої взаємодії держав у різних проектах на кшталт ініціативи «Один пояс, один шлях».

Мета і завдання статті. Запропоноване дослідження зорієнтовано на реалізацію конкретної мети та завдань: висвітлити важливість екологічно чистого розвитку країн, зокрема тих, що є співучасниками проекту «Один пояс, один шлях»; показати індекс викидів вуглекислого газу та використання добрив (ступінь забруднення); порівняти зазначені індекси з даними в інших країнах, що їх надає Світовий банк.

Виклад основного матеріалу дослідження. Восени 2013 року генеральний секретар КНР Сі Цзіньпін запропонував співпрацю з країнами-учасницями проекту «Один пояс, один шлях» у рамках економічного розвитку цих держав. У травні 2018 року лідер КНР визначив як пріоритетний ще й напрям розробки практичних завдань із захисту довкілля й створення екологічної цивілізації, що пов'язано безпосередньо із впровадженням «зелених технологій», переходу економіки на низьковуглецевий розвиток тощо.

На думку Сі Цзіньпіна, таке співробітництво між країнами-учасницями «Шовкового шляху» допомагатиме налагодити більш дружні відносини між ними, сприятиме розквіту економік цих держав, їхній відкритості й розширенню міжнародних торговельних зв'язків. Таке бачення перспектив ініціативи «Шовковий шлях» було оприлюднено лідером КНР 3 вересня 2018 року на церемонії відкриття Пекінського саміту Форуму китайсько-африканського співробітництва. Водночас Сі Цзіньпін наголосив, що потрібно «втілювати в життя нову концепцію «зеленого розвитку», впроваджувати екологічність, зменшувати забруднення навколишнього середовища, створити можливість переробки відходів і запровадити сталє виробництво як стиль життя» [1].

Проект «зеленого розвитку» країн-учасниць «Одного поясу, однієї дороги» розрахований не лише на сучасність, а й на майбутній розвиток країн. Варто зауважити, що розвиток економіки часто негативно впливає на екологію, оскільки створює передумови для забруднення навколишнього середовища й води. Натомість великі екологічні катастрофи так само стримують суспільний прогрес, тому обидва процеси одночасно призводять до постійного повторення цих негативних явищ.

Як бачимо, розвиток «зеленого», екологічно чистого виробництва відобразить дбайливе ставлення людства до природи й продемонструє прагнення захистити природу від негативного впливу. Задля цього суспільство повинно впроваджувати інновації, працювати над модернізацією традиційних методів виробництва й створювати нові технології.

Станом на 31 грудня 2018 року налічується 125 країн-учасниць проекту «Один пояс, один шлях», зокрема: 45 країн Азії, 36 країн Африки, 25 країн Європи, 14 країн Америки й 5 країн Океанії. Тому огляд таких важливих аспектів, як інтенсивність викидів вуглекислого газу на одиницю ВВП (кг / одиниця ВВП) та обсяг внесення добрив (кг / га), порівняння цих результатів із показниками інших держав та регіонів є надзвичайно важливим, оскільки це дозволить окреслити шляхи подальшого зменшення забруднення довкілля й допоможе виробити методи боротьби з цією проблемою.

Насамперед розглянемо індекс викидів вуглекислого газу.

Прискорення темпів виробництва, видобування, переробка й спалювання різних видів палива ведуть до суттєвого зростання викидів вуглекислого газу в атмосферу Землі, зміни клімату тощо. Тому наразі актуальним є низьковуглецевий розвиток, що сприяє скороченню викидів вуглекислого газу, заощадженню води, палива та електроенергії. Важливо наголосити, що такий розвиток, окрім очевидних переваг, водночас не уповільнюватиме економічного зростання в тих країнах, де буде запроваджений.

Світова спільнота занепокоєна поступовим потеплінням, що спричинене, зокрема, викидами вуглекислого газу. Подібне явище – велика загроза для всього живого на Землі й серйозний виклик самому людству. У зв'язку з цим у 1992 році ООН прийняла Рамкову конвенцію про зміну клімату, а вже в 1997 році було ухвалено Кіотський протокол, що зобов'язував розвинені держави зменшувати викиди вуглекислого газу. Китайський уряд підтримав цю ініціативу і в 2014 році зобов'язався виконати Національний план зміни клімату (2014–2020), в основу якого покладено потребу докорінно зменшити викиди вуглекислого газу на одиницю ВВП на 40–45% до 2020 року, порівняно з 2005 роком.

Найбільше вуглекислого газу потрапляє в атмосферу через спалювання викопних видів палива для отримання тепла, транспортування, виробництва цементу й утилізації газів. Дані з цього питання надає Національна лабораторія Оук-Ридж (Oak Ridge) у штаті Теннессі (США).

Варто звернути увагу й на індекс використання добрив для збільшення врожаю та покращення стресостійкості рослин. Ненаукове використання добрив веде до руйнування ґрунтового покриву й порушення його екологічного стану, спричиняє зниження родючості землі, втрату врожайності й подібних наслідків.

У 2015 році Китай став країною з найвищим використанням добрив у світі. У той самий рік Міністерство сільського господарства КНР запровадило контроль за можливими джерелами забруднення, зобов'язало до 2020 року забезпечити повний контроль за водою для сільського

господарства, а також рекомендувало скоротити використання хімічних добрив і пестицидів. Як наслідок, упродовж року в Китаї відбулися позитивні зміни, тому раніше від запланованих термінів КНР змогла утримати використання добрив на рівні попередніх років, чим країна й зробила важливий внесок у «зелений розвиток» сільського господарства. Дані про зазначену ситуацію зафіксувала й оприлюднила Продовольча та сільськогосподарська організація ООН, що проаналізувала процес використання країнами добрив упродовж року.

Як відомо, внесення добрив визначається кількістю поживних речовин на одиницю обробленої землі. До розрахунку входять азотні, калійні й фосфорні добрива (у тому числі й гравійний фосфат). Загалом, приклад КНР засвідчує виникнення проблеми зі зростанням викидів вуглекислого газу й подальше зменшення обсягів забруднення, що пов'язано з прагненням країни перейти до «зеленого», екологічно чистого виробництва.

У статті подано індекс викидів вуглекислого газу на одиницю ВВП у країнах-учасниках проекту «Один пояс, один шлях» за період від 2000 до 2014 року (таблиця 1).

Уже перші роки проведення дослідження виявляють зростання середніх показників викидів вуглекислого газу в окремих країнах та зменшення розриву із середнім показником у світі. До 2015 року індекс викидів вуглекислого газу в країнах-учасниках проекту збільшився приблизно на 9,4% порівняно з 2000 роком і приблизно на 6,5% у порівнянні зі світовими показниками. Варто відзначити, що індекс викидів вуглекислого газу в Китаї збільшився на 25,5%, що підтверджує лідерські позиції Китаю у виробничій галузі.

Згідно з даними 2015 року, у країнах, що належать до першої десятки, зокрема в Руанді, Бурунді, М'янмі, Шрі-Ланці та Уганді, виявлено відповідно на 8,5%, 8,0%, 7,1%, 7,1% і 6,9% вищий рівень викидів вуглекислого газу, аніж у середньому у світі. У порівнянні з індексом викидів вуглекислого газу за 2013 рік Монголія, Узбекистан, Україна, Казахстан і Китай збільшили середній показник викидів вуглекислого газу на 35,4%, 8,4%, 6,4%, 6,2% і 4,9% відповідно тоді, як середній світовий показник збільшився лише на 0,2%.

Загалом, викиди вуглекислого газу відбуваються в процесі спалювання викопних видів палива, тому зазначений індекс був низьким у Бурунді, Уганді, Судані, Замбії, Руанді, Мадагаскарі, оскільки промисловість у зазначених країнах розвивалася не дуже інтенсивно. Однак у багатьох країнах-учасниках проекту «Один пояс, один шлях» на державному рівні було задекларовано прагнення найближчим часом досягнути індустріалізації та урбанізації, тому викиди вуглекислого газу в цих країнах почали зростати й залишаються наразі достатньо високими.

Економіка КНР стрімко розвивається, що призводить до низки екологічних проблем і високого рівня забруднення. Рівень індексу викидів вуглекислого газу в Китаї був нижчим за середній рівень у світі, але після прогресу в 2000–2005 роках індекс викидів вуглекислого газу зріс і по-

ступово звузив розрив зі світовим середнім показником. Станом на 2014 рік середній розрив між індексом викидів вуглекислого газу в Китаї та світі знизився з 34,8% у 2000 році до 14,4%.

Завдяки впровадженню глобальної ініціативи «Один пояс, один шлях» Китаю вдалося на власному прикладі продемонструвати позитивні тенденції в процесах збереження енергії, скорочення викидів вуглекислого газу й розвитку екологічно чистого виробництва. З одного боку, існує чимало країн, у яких рівень викидів вуглекислого газу в атмосфері залишається ще досить високим. З іншого боку, є й такі держави та регіони, де індекс викидів вуглекислого газу насправді є нижчим за середній світовий показник, тому світовій спільноті слід докласти певних зусиль, щоб і надалі сприяти в них розвитку «зеленого», екологічно чистого виробництва.

На сьогодні людство визнало проблеми зміни клімату, глобального потепління, що викликані, зокрема, й великими викидами вуглекислого газу в атмосферу. Як бачимо, спільними злагодженими зусиллями можна сприяти «зеленому розвитку», тим самим дбати про довкілля, захищати екологічну систему планети. Саме тому сподівання на зростання кількості учасниць глобального проекту можуть призвести до великих позитивних результатів у майбутньому.

Якщо порівнювати національний індекс викидів вуглекислого газу в перших країнах-учасниках «Одного поясу, одного шляху» (71 країна, статистика станом на 31 серпня 2018 року), то можна виявити, що середній показник викидів вуглекислого газу у цих країнах завжди нижчий за середній у світі. Але після зростання кількості країн-учасниць цього проекту від 71 до 125 національний рівень викидів вуглекислого газу поступово зменшує розрив із середнім показником у світі (рисунок 1). Як бачимо, уже в 2015 році в нинішніх країнах-учасниках «Шовкового шляху» індекс викидів вуглекислого газу був тільки на 0,3% нижчим від середньосвітового.

Викиди вуглекислого газу найбільше залежать від високого споживання енергії з викопних джерел, розвитку промисловості тощо. Варто зазначити, що такі країни, як Руанда, Бурунді, Уганда, Замбія, Ефіопія та деякі інші, мають низький рівень викидів вуглекислого газу внаслідок недостатньо розвиненої промисловості. Однак дослідження показали, що в деяких країнах-учасниках «Одного поясу, одного шляху» викиди вуглекислого газу на одиницю ВВП почали збільшуватися, що свідчить, насамперед, про пришвидшення індустріалізації в цих країнах.

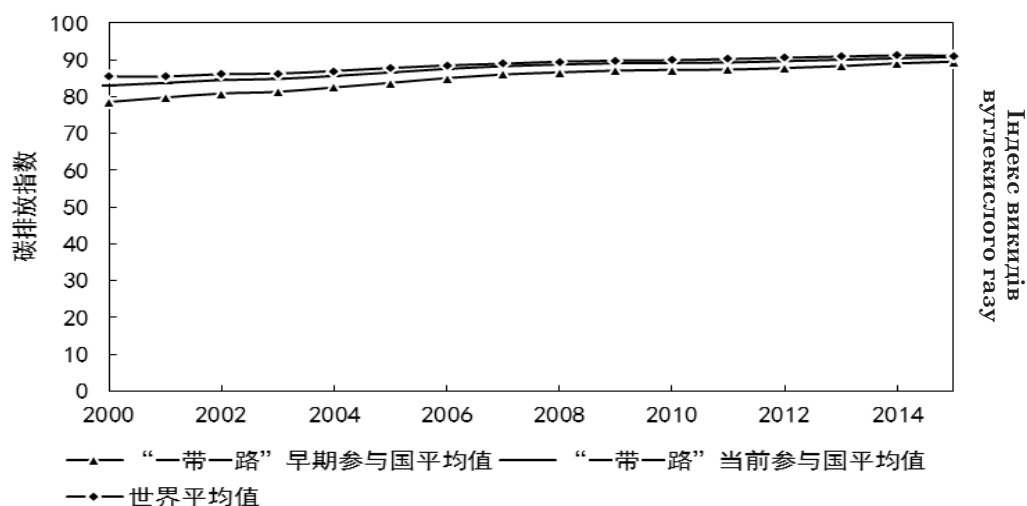
Дослідження підтверджує, що взаємодія країн, які відгукнулися на ініціативу лідера КНР щодо «зеленого», екологічно чистого розвитку своїх регіонів, є надзвичайно вигідною. Така міждержавна взаємодія передбачає енергозбереження й скорочення викидів вуглекислого газу, а також продовжує сприяти «зеленому» розвитку світу.

Щодо використання добрив варто зауважити, що від 2000 року індекс добрив у країнах-учасниках проекту «Шовковий шлях» був завжди вищим за середній світовий показник. Наприклад, у 2000 році різниця становила 21,8%, проте згодом цей розрив зменшився до 18,3%. Як свідчать

Таблиця 1

**Участь країн «Одного поясу, одного шляху» в рейтингові
й зонування національного індексу викидів вуглекислого газу**

Рейтинг	2000 рік	2006 рік	2013 рік	2014 рік
Перша група				
1	Чад	Конго	Чад	Чад
2	Танзанія	Східний Тимор	Бурунді	Руанда
3	Бурунді	Чад	Східний Тимор	Лаос
4	Уганда	Бурунді	Руанда	Бурунді
5	Лаос	Руанда	Лаос	Східний Тимор
6	Судан	Афганістан	М'янма	Південний Судан
7	Конго	Непал	Південний Судан	Замбія
8	Замбія	Мадагаскар	Замбія	Уганда
9	Мадагаскар	Уганда	Шрі-Ланка	Шрі-Ланка
10	Руанда	Замбія	Уганда	Ефіопія
11	Непал	Камерун	Ефіопія	М'янма
12	Ефіопія	Лаос	Танзанія	Танзанія
13	Камерун	Танзанія	Мадагаскар	Мадагаскар
14	Шрі-Ланка	Шрі-Ланка	Судан	Нігерія
15	Сьєрра-Леоне	Ефіопія	Камерун	Судан
16	Камбоджа	М'янма	Сьєрра-Леоне	Камерун
17	Уругвай	Судан	Нігерія	Уругвай
18	Гамбія	Камбоджа	Непал	Сьєрра-Леоне
19	Бангладеш	Сінгапур	Кенія	Панама
20	Кабо-Верде	Кенія	Коста-Ріка	Кенія
21	Гвінея	Мозамбік	Уругвай	Коста-Ріка
22	Мозамбік	Сьєрра-Леоне	Гвінея	Конго
23	Кот-д'Івуар	Бутан	Конго	Гвінея
24	Коста-Ріка	Гвінея	Намібія	Непал
25	Намібія	Гамбія	Камбоджа	Сінгапур
26	Гана	Кот-д'Івуар	Сінгапур	Гана
27	Кенія	Коста-Ріка	Панама	Камбоджа
28	Фіджі	Мавританія	Гана	Сальвадор
29	Мавританія	Бангладеш	Сальвадор	Австрія
30	Мальдіви	Намібія	Гамбія	Бангладеш
31	М'янма	Уругвай	Мозамбік	Латвія
Друга група				
94	Гаяна	Йорданія	Польща	Болгарія
95	Суринам	Молдова	Болгарія	Кувейт
96	Катар	Азербайджан	Малайзія	Венесуела
97	Румунія	Киргистан	Венесуела	Корея
98	Польща	Іран	Саудівська Аравія	ОАЕ
99	Чеська Республіка	Сейшели	Кувейт	Білорусь
100	Бахрейн	Чеська Республіка	Корея	Катар
101	Боснія	Бахрейн	Гаяна	Гаяна
102	Болгарія	Зімбабве	Білорусь	Оман
103	Монголія	Польща	Оман	Саудівська Аравія
104	Білорусь	Білорусь	Зімбабве	Сербія
105	Китай	Болгарія	Лівія	Зімбабве
106	Македонія	Катар	Сербія	Росія
107	Казахстан	Монголія	Іран	Іран
108	Азербайджан	Македонія	Росія	Киргистан
109	Південна Африка	Естонія	Киргистан	Бахрейн
110	Естонія	Боснія	Бахрейн	Естонія
111	Тринідад і Тобаго	Сербія	Естонія	Лівія
112	Росія	Казахстан	Боснія	Боснія
113	Україна	Росія	Китай	Китай
114	Туркменістан	Китай	Казахстан	Казахстан
115	Узбекистан	Південна Африка	Узбекистан	Монголія
116		Україна	Південна Африка	Узбекистан
117		Тринідад і Тобаго	Україна	Україна
118		Узбекистан	Туркменістан	Південна Африка
119		Туркменістан	Тринідад і Тобаго	Туркменістан
120			Монголія	Тринідад і Тобаго

- 1 – середній показник індексу викидів вуглекислого газу перших країн-учасниць «Одного поясу, одного шляху» (71 країна);
 2 – середній показник індексу викидів вуглекислого газу теперішніх країн-учасниць «Одного поясу, одного шляху» (125 країн);
 3 – середній показник індексу викидів вуглекислого газу у країнах, що не входять до глобальної китайської ініціативи.

Рис. 1. Порівняння середнього значення національних індексів викидів вуглекислого газу країн «Одного поясу, одного шляху» та середньосвітової показника у світі

статистичні дані, показники використання добрив у деяких країнах-учасницях проекту є дуже високими, а в інших, навпаки, – досить низькими. Наприклад, у Сінгапурі добрива для сільськогосподарського виробництва використовуються надмірно. А в Китаї до 2015 року індекс використання добрив збільшився приблизно на 9,4% порівняно з 2000 роком, що вище, аніж у середньому у світі (світові показники зросли за цей самий період приблизно на 6,5%). Саме через суттєві розбіжності у показниках не видається можливим подати об'єктивну загальну картину використання добрив різними країнами-учасницями ініціативи «Один пояс, один шлях».

Якщо аналізувати ситуацію з використанням добрив іншими державами й регіонами, то можна виділити низку держав, котрі постійно утримуються на місцях першої десятки в цьому рейтингові (ідеться про Уганду, Гамбію, Казахстан, Гвінею, Мадагаскар, Конго тощо). Натомість Лівія, Бруней і Австрія значно збільшили індекс використання добрив тільки за останні 15 років. Зокрема, Лівія займала раніше 60 місце в рейтингу, а останнім часом за показником використання добрив увійшла до числа держав, котрі випереджають усіх інших. А от Мальдіви, Сейшельські Острови й Білорусь, навпаки, раптово суттєво впали в цьому рейтингові.

Згідно з даними 2015 року, серед 112 країн проекту «Один пояс, один шлях» 106 країн мають більш високий індекс використання добрив, аніж у середньому у світі; 60 країн мають показники, більш ніж на 20% вищі від середнього рівня у світі. Зокрема, у 2013 році в Омані, Бахреїні та Об'єднаних Арабських Еміратах індекс використання добрив збільшився відповідно на 3,8%, 1,9% і 1,2%, тоді як середній світовий показник, навпаки, знизився на 0,2%.

Наведені дані дозволяють зробити висновок, що в більшості країн-учасниць «Одного поясу, одного шляху» сільське господарство все ще залишається основною галуззю національного виробництва

(ідеться про економічну ситуацію в Уганді, Казахстані, Гвінеї, Мадагаскарі, Конго та низці інших країн). Проте водночас у таких державах і регіонах нерідко використовується забагато пестицидів і хімічних добрив, що завдає значної шкоди навколишньому середовищу й ґрунтам. Такі процеси пов'язані, насамперед, із низьким рівнем сільськогосподарського виробництва, неналежною обробкою землі, застосуванням відсталих технологій і подібними чинниками.

Світова наука на сьогодні розвивається напроцьод швидко, за цих умов і виникає потреба оберігати природу, створювати належні умови для розвитку «зеленого», екологічного й органічного сільськогосподарського виробництва. Глобальні проекти, подібні до ініціативи КНР, здатні всіляко сприяти вирішенню важливих нагальних проблем, що пов'язані з боротьбою із забрудненнями.

Якщо порівняти середній рівень використання добрив у країнах-учасницях проекту «Один пояс, один шлях», то можна зауважити, що в перших країнах-учасницях проекту (ідеться про перші 71 країну) цей показник був нижчим, аніж рівень використання добрив у теперішніх членів глобальної китайської ініціативи. Проте слід зауважити, що в країнах-учасницях проекту «Один пояс, один шлях» рівень використання добрив завжди був вищим за середній світовий показник (рисунок 2).

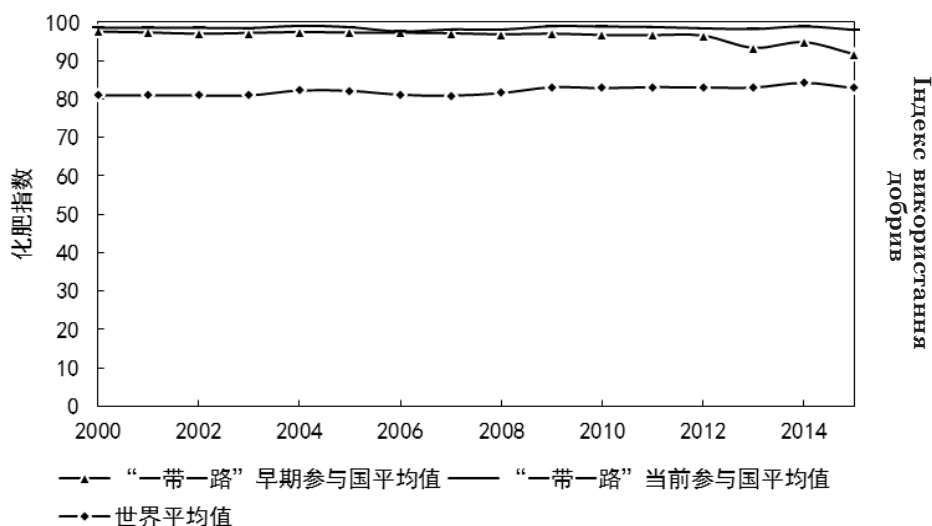
У 2015 році використання добрив у країнах-учасницях китайської міждержавної ініціативи було лише на 18,3% вищим за середній світовий показник.

Слід нагадати, що в більшості країн-учасниць глобального проекту «Один пояс, один шлях» найінтенсивніше розвивається саме галузь сільськогосподарського виробництва. Чимало із зазначених держав є сільськогосподарськими країнами, що виконують важливу роль у підтримці регіону й навіть долучаються до гарантування продовольчої безпеки у світі, його економічної та соціальної стабільності. Саме тому серед першочергових задач

Таблиця 2

Рейтинг країн «Одного поясу, одного шляху» за індексом використання добрив

Рейтинг	2006 рік	2013 рік	2015 рік
Перша група			
1	Конго	Гамбія	Гамбія
2	Алжир	Самоа	Самоа
3	Гвінея	Уганда	Уганда
4	Азербайджан	Гвінея	Гвінея
5	Казахстан	Мадагаскар	Того
6	Уганда	Казахстан	Конго
7	Самоа	Конго	Мадагаскар
8	Сенегал	Судан	Камерун
9	Мадагаскар	Танзанія	Казахстан
10	Судан	Мозамбік	Мозамбік
11	Намібія	Бурунді	Судан
12	Бурунді	Ангола	Сирія
13	Мозамбік	Болівія	Антигуа і Барбуда
14	Руанда	Камерун	Ангола
15	Ангола	Габон	Нігерія
16	Болівія	Намібія	Бурунді
17	Антигуа і Барбуда	Руанда	Танзанія
18	Афганістан	Того	Болівія
19	Танзанія	Сенегал	Ємен
20	Того	Антигуа і Барбуда	Лівія
21	Непал	Афганістан	Афганістан
22	Камбоджа	Бутан	Бутан
23	Бутан	Росія	Сенегал
24	Ємен	Нігерія	Росія
25	Габон	Лівія	Ефіопія
26	Молдова	М'янма	Намібія
27	М'янма	Ефіопія	Руанда
28	Камерун	Зімбабве	Молдова
29	Монголія	Камбоджа	Зімбабве
30	Нігерія	Алжир	Алжир
31	Гамбія	Азербайджан	Гана
Друга група			
94	Ізраїль	Ізраїль	Словенія
95	Шрі-Ланка	Чорногорія	Тринідад і Тобаго
96	Словенія	Чилі	Корея
97	Хорватія	Корея	Чилі
98	Корея	Сейшели	В'єтнам
99	Чилі	Мальта	Мальта
100	Китай	В'єтнам	Ліван
101	Єгипет	Ліван	Китай
102	Йорданія	Китай	Єгипет
103	Коста-Ріка	Коста-Ріка	Коста-Ріка
104	ОАЕ	Єгипет	Сейшели
105	Тринідад і Тобаго	Оман	ОАЕ
106	Оман	Йорданія	Йорданія
107	Малайзія	ОАЕ	Кувейт
108	Кувейт	Нова Зеландія	Бахрейн
109	Нова Зеландія	Малайзія	Малайзія
110	Бахрейн	Бахрейн	Нова Зеландія
111	Сінгапур	Катар	Катар
112		Сінгапур	

- 1 – середній показник індексу використання добрив перших країн-учасниць «Одного поясу, одного шляху» (71 країна);
 2 – середній показник індексу використання добрив теперішніх країн-учасниць «Одного поясу, одного шляху» (125 країн);
 3 – середній показник індексу використання добрив у країнах, що не входять до глобального китайського проекту.

Рис. 2. Порівняння середнього національного індексу використання добрив із середнім світовим показником

проекту – належна увага до «зеленого», екологічно чистого сільського господарства, боротьба за раціональні методи використання добрив, тестування ґрунтів, запровадження раціонального наукового підходу до вирішення питання використання добрив, надання допомоги одне одному з метою уникнення глобального забруднення середовища. Саме тому Президент КНР Сі Цзіньпін зазначив, що «сприяння «зеленому» розвитку сільського господарства є глибокою революцією в концепції розвитку сільського господарства».

Як відомо, Президент Китаю Сі Цзіньпін проголосив, що країни-учасниці глобального китайського проекту повинні запровадити нову концепцію «зеленого» розвитку й пропагувати «зелену», низьковуглецеву, переробну та стійку продукцію і сам спосіб життя. Міністр Лі Ганьцзе (Li Ganjie) також вважає, що проект «Один пояс, один шлях» тільки тоді зможе досягнути стабільності, коли всі його учасники дотримуватимуться принципів «зеленого» розвитку у своїх країнах.

Загалом у запропонованому дослідженні подано два основні показники, викидів вуглекислого газу на одиницю ВВП (кг / одиниця ВВП) та споживання добрив (кг / га), для проведення попереднього аналізу «зеленого» розвитку світу. Слід підсумувати, що побудова глобального «зеленого» розвитку є запорукою й гарантією для створення чистого й гарного світу. Результати проведеного дослідження засвідчують, що поточний індекс використання добрив у країн-учасниць проекту «Один пояс, одна дорога» наразі перевищує середній у світі, натомість розрив між індексом викидів вуглекислого газу в країнах-учасницях проекту та середнім рівнем у світі скорочується. Окрім того, обидва ці індекси в нинішніх країн-учасниць проекту вищі, ніж у 71 першій країні-учасниці.

Це дослідження знаходиться на початковому етапі свого становлення, тому й слід зауважити, що наразі все ще існує безліч недоліків у методах дослідження, роботу над якими буде поглиблено й оптимізовано на подальших етапах вивчення цього актуального питання.

Список літератури:

1. Сі Цзіньпін Голова Китайської Народної Республіки. Побудуємо разом «Один пояс, один шлях» / Україна – Китай. 2019. № 1(15). URL: <http://sinologist.com.ua/si-tszinpin-golova-kitajskoyi-narodnoyi-respubliki-pobuduyemo-razom-odin-poyas-odin-shlyah/>

References:

1. Si Tszinpin Holova Kytayskoi Narodnoi Respubliki. Pobuduiemo Razom «Odyn Poias, Odyn Shliakh» [Let's build together "One Belt, One Road"]. Ukraina – Kytai. 2019. № 1(15). URL: <http://sinologist.com.ua/si-tszinpin-golova-kitajskoyi-narodnoyi-respubliki-pobuduyemo-razom-odin-poyas-odin-shlyah/>